

БЕКІТЕМ

Директор

Исанова Ж.М.

30.08.2020-ж. № 121
кеңештін

чечими менен бекітілді

№87ЖАЛПЫ ОРТО БИЛИМ БЕРҮҮ МЕКТЕБИНДЕГИ ТҮЗУЛГӨН ПРОФИЛАКТИКАЛЫК КЕҢЕШТИН ЖОБОСУ

Ички иштер министрлігінин №218 26.08.2008 жылындагы бүйругунун жана Билим жана
Илим министрлігінин №524 /126.07.2008ж. бүйругунун негизинде

1. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

Профилактика кеңеши балдар укугуның конвенциясы жана КР ның 25-июнь 2005 –
жылдагы №82 мыйзамына ылайык түзүлөт.

2. ИШТЕРДІН МАЗМУНУ ЖАНА МИЛДЕТТЕРИ

Кеңештин негизги мильттери болуп төмөнкүлөр саналат:

- 2.1 Өспүрүмдер арасындагы кылмыштуулуктун жана алардын көзөмөлсүз
калуусунун алдын алуу, окуучулардын укук маданиятынын негиздерин билүүсүн
жана законго баш ийүү жүрүм- турумун калыптастыруу.
- 2.2. Кеңештин мүчөлөрү укук бузулардын алдын алуу боюнча мектептін пландоо
иштерине катышат.
- 2.3 Профилактика кеңеши мектептін администрациясы чыгара турган бүйруктарга
рекомендация мунөзүндөгү чечимдерди кабыл алат жана ошонун негизинде
бүйрук чыгат.

3. ПРОФИЛАКТИКА КЕҢЕШИНИН КУРАМЫ

3.1 Профкесхентин курамына мектеп администрациясынын өкүлү, кеңештин
мүчөлөрү, ЖОИнин инспектору, тарбия завучу, социалдык окутуучу, коомчуулуктун
өкүлдерү, ата-әнелер, жогорку класстын окуучулары, ата-әнелер комитетинин мүчөлөрү
кирет.

4. ПРОФИЛАКТИКАЛЫК КЕҢЕШТИН СТРУКТУРАСЫ

4.1 Профкесхөздерүнүн курамынан ачык добуш менен өздөрүнүн
төрагасын, төраганын орун басарын, секретарын жана башка мүчөлөрүн шайлашат.

4.2. Профилактикалык кеңештин комиссиялары “Оор үй- бүлөлөр менен иш алып
бара турган комиссия балдардын укугунун сакталышы жана социалдык коргоо боюнча иш
алып барат.

- “Оор окуучулар” менен иштей турган комиссия окуу- тарбия тартип, окуу
процессинин уюштурулушу, тартип бузуучулардын алдын алуу, өспүрүмдер

- арасындагы кылмыштуулук, алардын көзөмөлсүз калышы, балдардын эс алуусу боюнча иштерди алып барат.
- Укук комиссиясы керектүү документтерди иштеп чыгат, укук бузулардын алдын алуу боюнча комиссиянын ишине көзөмөл кылат, комиссиялардын, Прокенештин ишинкоординациялайт КДД (баллдар иштери боюнча комиссия) , ОПСД (соц.коргоо) менен ЖОИ байланышын ишке ашырат.

5. ПРОФИЛАКТИКАЛЫК КЕҢЕШТИН ИШ-АРАКЕТИН ҮЮШТУРУУ

5.1 Профкенеш өзүнүн отурумун айна бир жолу өткөрөт, айрым керек учурда кезексиз отурум өтүшү мүмкүн.

5.2. Профкенештин чечими көпчүлүк добуш менен кабыл алынат 3/2

5.3. Профкенеш өзүнүн отурумунда кабыл алынган жана билим берүү мекемесинин жетекчиси менен макулдашылган план боюнча иш алып барат.

5.4. Профкенештин ар бир кеңешмесине протокол жазылат.

5.5. Отурумдардын ортосундагы убактарда анын перзидиуму иш алып барат. Анын курамы 6 кишиден турат:

- Төрага
- Төраганын орун басары
- Үч комиссиянын төрагасы
- Секретарь

6. ПРОФИЛАКТИКАЛЫК КЕҢЕШТИН МҮЧӨЛӨРҮНҮН ФУНКЦИЯЛАРЫ

6.1 ПРОФКЕҢЕШ ТӨМӨНКҮЛӨРГӨ УКУКТУУ

- Укук бузуу, көзөмөлсүз калуу, өспүрүмдөр арасындагы кылмыштуулук боюнча бардык суроолорду кеңештин талкуусуна коуюга;
- Профкенештин отурумуна тиешелүү ата-энени же аны ордуна жооптуу кишини , окуучуну чакырып сүйлөшүүгө, жеке сүйлөшүүгө чакырууга ж.б.;
- Окуучулардын окуусу, тарбиясы, уй- бүлесүндөгү мамилелер боюнча маалыматтар сабак берген мугалимдерден жана класс жетекчилеринен сурамжылоого;
- ЖОИ менен бирге укук бузуу, өспүрүмдөр арасындагы кылмыштуулуктун алдын алуу боюнча рейддерди түзүүгө;
- Уку бузулардын алдын алуу боюнча мугалимдердин иштеген иштерин угууга.

6.2 ПРОФИЛАКТИКАЛЫК КЕҢЕШ МИЛДЕТТҮҮ

- Мектептин ички учетуна коую;
- Мектептин администрацияна билдириүү, биргелешип чара көрүү.

7.2.ЖАШЫ ЖЕТЕ ЭЛЕК ӨСПҮРҮМДӨРДҮН АТА-ЭНЕЛЕРИНЕ

- Мектептин администрациясына билдириүү жана биргелешин чара көрүү.
- ЖОИнин инспекторуна билдириүү (зарылдыгы болгон учурда)

8.ЧЕЧИМДЕРИН АТКАРЫЛЫШЫН КӨЗӨМӨЛДӨӨ

- Профкенеште иши караган өспүрүмдүн жана анын ата-энесине көзөмөл, байкоо жүргүзүү
- Кемчиликтердин четтетилгендигин аныктоо үчүн кайра угууларды өткөрүү.
- Ал өспүрүмгө бөлүнгөн жооптуу адам тарабынан жекече көзөмөл жүргүзүү

9. ПРОФИЛАКТИКАЛЫК КЕҢЕШТИН ИШ-КАГАЗДАРЫНЫН НОМЕНКЛАТУРАСЫ.

- Окуу жылына карата иштелүүчү иштердин планы
- Кеңешмелердин протоколдоу
- Тартып бузуучулар тууралуу жана сүйлөшүүлөр тууралуу маалыматар
- Рейддердин жыйынтыгы боюнча справкалар.
- Текшерүүлөрдүн актылары

**№87 жалпы орто билим берүү мектебинин билим берүүнү башкаруу
мекемеси РБББ, ички иштер бөлүмүн кызматкерлери менен биргеликте
жашы жетe әлек өспүрүмдөр менен профилактикалык иш аракеттерди
жүргүзүүнүн**

ЖОБОСУ

**I. Билим берүүнү башкаруу мекемеси жана жалпы орто билим берүү
мектеби:**

1.1. Ички иштер бөлүмүнө токтоосуз кабар берет:

- Жашы жетe әлек өспүрүмдөргө ата-энеси (же ордун басуучу), же башка жашы жетe әлек өспүрүмдөр ж.б. зордук – зомбулук көрсөтүп же аларды башка мыйзамга туура келбegen жагдайларга түртүп жаткандыгын байкаса.
- Мектепте же анын айланасында өспүрүмдөр жана башка жарандар тарабынан тартип жана мыйзам бузуулар болгон учурларда.
- Сабакты себепсиз көп калтырып же системалуу сабактан качкан учур байкаласа.

2. Мектептеги сабактан себепсиз көп калган, турмуштун катаал сыноосуна кабылган окуучулардын учетун алуу.

3. Билим берүүнү башкаруу мекемесинде , мектепте өспүрүмдөрдүн окуусуна, тартибине көзөмөл кылып, профилактикалык иштерди жүргүзүүгө жооптуу адам дайындалат (Социалдык окутуучу Намастев Ильяз)

4. Өспүрүмдөр арасында кылмыштуулкту болтурбоо үчүн ички иштер органдарынын кызматкерлери менен системалуу кызматташ болушат

5. "Тобокел тобундагы" окуучуларга , класс жетекчиси, предметтик мугалимдер менен бирдикте кошумча сабактарды уюштуруу.

II. Ички иштер органы:

6. Билим берүү башкармалыгына жана мектепке токтоосуз кабарлайт:

- Мектептен жана башка билим берүү мекемелеринен уруксаатсыз кетип калган өспүрүмдөрдү кармаганда.
- Сабактан себепсиз калган окуучуларды аныктаганда.
- Окуучулар кылмыш жана тартип бузууларды жасаган учурда.
- Ата-энесиз же алардын ордун басуучу адам жок болуп калганын билгенде.
- Баланын өмүрүнө жана ден-соолугуна коркунуч туулгандыгы байкалганда.

7. Билим берүү башкармалыгына жана мектептерге жардам көрсөтөт, биргеликте иш алып барат:

- Сабакты себепсиз көп калтырган окуучунун жашаган жерин аныктап табууга, себептерин аныктоого.
- Үйнөн, мектептен, интернаттан качып кеткен окуучуларды таап келип берүүгө.

8. Билим берүү башкармалыгы жана мектеп менен биргеликте өспүрүмдөр арасында профилактикалык иштерди жүргүзүүгө.

Ал пландарда төмөнкү иш - чараптар камтылат:

- Мектеп ичинде жана андан сырткары жерлерде тартып бузуу фактыларын болтурбоо жана андай учурлар байкалганда биргелешип чара көрүү.
- Тартып бузбонун алдын алууга багытталган программаларды, эрежелерди иштеп биргелешип иштеп чыгуу.
- Жашы жете элек өспүрүмдөр учун ички иштер органынн кызматкерлери тарабынан укуктук пропагандалоо ишин жүргүзүү ата-энелер менен байланыш түзүү.
- Кризистик үй –бүлөлөрдү аныктоо жана аларга жардам көрсөтүүнүн жолдорун табуу.
- Өспүрүмдөрдүн арасында ЖОИнин инспекторлорунун лекцияларын уюштуруу.
- Каникул учурунда жашы жете элек өспүрүмдөрдүн эс алуусун уюштуруу.
- Мектептин айланасын , ичин антитеррордук коркунучтан коргоо.

9. Ички иштер кызматкерлери менен мектептин биргелешкен иш-аракетине РОВД жана РБББ көзөмөл жүргүзөт.

ЖАШЫ ЖЕТЕ ӘЛЕК ӨСПҮРҮМДӨР ҮЧҮН ЖЕКЕЧЕ ЖАНА ЖАЛПЫ ПРОФИЛАКТИКАЛЫК ИШТЕРДИ ҮЮШТУРУУ

Тартип бузулардын профилактикасы - бул тартип жана мыйзам бузуунун алдын алууга бағытталган идеологиялык, тарбиялык бағыттары иш аракеттердин системасы.

Жалпы профилактика – кылмыштуулуктун шартын жана себебин жок кылууга бағытталат.

Эгерде адам заңкөтө сыйбаган иштерди жасаган болсо анда бул мүнөзүнө жараша тартип бузуу же кылмыштуулук болуп саналат.

Бул адамдарды мыйзамды жакши билбекинен же жөн элс билгиси көлбөгөндүгүнөн келип чыгар.

Ошондуктан өспүрүмдер жана алардын ата-энелеринин арасында мыйзамды түшүндүрүп, профилактикалык, пропагандалык иштерди жүргүзүү бағытында иш – чаралар откөрүлөт.

Ошондой болдо да алдын адамдар андай иштерге катышпай калуудан же катышса да калабагандынан мыйзамды билбей, тартип бузган учурлар кездешет. Алар башкалардын оюн сыйлабай, озум билемдикке салып, негативдүү жүрүш-турушу менен алтырмаланып түрушат. Андай учурда алар менен жекече түшүндүрүү иштерин жүргүзүүгө түзүр келет.

Жекече профилактика - тартип бузууга нитеттенген адамдарды, өспүрүмдердүү аныктоо жана ага ес убагында профилактикалык жардам көрсөтүү болуп саналат.

Аларды аныктоо профилактика жүргүзүүгө жооптуу адамдарга жүктөлөт (муталим, соц. педагог, кл.жет милиция ж.б.)

Милиция кызматкерлеринин милдети - дайыма мектеп менен байланышта болуп тартип бузууга жакын өспүрүмдерду аныктап жана ага көзөмөл кылы туруу кирет.

Тарбиялоочу аракеттер- андай көз караштагы адамдарды мыйзамды сыйлай турган жаран болууга бағыттоо болуп саналат. Бул бағытта мектеп, ата-энэ, көомчулук, милиция кызматкерлери биргеликтө иш алыш баруулары керек. Бул иш аракеттердин максаты – ал адамдарда жаман адаттарын жоюуга жана жакши сапаттарга ээ болуусуна бағытталат.

Жекече профилактикалык иштерди жүргүзүүнүн жакши жетишкендиктери бир канча үюнтуруучулук жана методикалык иштерден көз каранды:

Максаттуулук- бул аткарыла турган профилактикалык иштердин так аныкталган мерчеми, иш- аракеттердин системасы.

Системалуулук – бул ошол максатка жетүү үчүн талықпастан үзгүлтүксүз аракеттенүү.

Өспүрүмдүн же адамдын жеке озгочолукторун эске алуу- ар бир адамдын мүнөзүнө, курчаган чейресүнө жараша аракеттерди жасоо.
Ушул методикалык иши- аракеттерди биргэ алып кеткенде гана жакшы жайынтык чыгышы мүмкүн.

Профилактикалык иштердин методикалары:

- **Ынандыруу** - учеттогу өспүрүм менен жакшы тил табышын, аны ишендирүү.
- **Сыйлоо-** аны жакшы жакка багыттоо үчүн арзыбаган иши үчүн болсо да мактап , сыйлоо кээде абдан жакшы натыйжка берет
- **Жеке үлгү** – адамдын сөзүнөн көрө , анын жүргөн турганы, адамгерчилек мамилеси, жасаган иши абдан жакшы таасир берет.
- **Көндүрүү**- бул ыкмалар иштебеген кезде көндүрүү ыкмасы пайдаланылат.